

Zelené sídliská / lokalita PODHÁJ

Lokalitný program / časť Participácia
Zhrnutie podnetov z verejných diskusií

Zelené sídliská / cieľ projektu:

Projekt Zelené sídliská je zameraný na komplexnú revitalizáciu obytných vnútroblokov a sídliskových priestorov v rôznych častiach mesta, s dôrazom na rozvoj a podporu zelenej a modrej infraštruktúry. Je jedným z mnohých zámerov mesta, ktoré majú za cieľ uvádzať do praxe opatrenia v súvislosti s klimatickými zmenami. Environmentálna dimenzia verejných priestorov sa stáva neustále dôležitejšou, pretože potrebujeme vytvárať klimaticky odolné priestory v štruktúre mesta.

Zelené sídliská / Podháj / participatívny proces:

Mesto Banská Bystrica použilo v projekte Zelené sídliská metódu participácie odbornej a laickej verejnosti. Ide o metódu zapojenia širokej verejnosti do procesu plánovania verejných priestorov. Zapojenie širokej verejnosti a kľúčových aktérov malo za cieľ vytvoriť priestor na diskusiu, výmenu názorov a hľadanie spoločných inovatívnych riešení, ako aj vytvorenie relevantného podkladu pre rozhodovací proces mesta o budúcnosti daných lokalít.

V lokalite Podháj sa konali dve kolá verejných stretnutí:

- 30.9.2021 v penzióne Olympia (za účasti cca 50 miestnych obyvateľov)
- 2.11.2021 v penzióne Olympia (za účasti cca 50 miestnych obyvateľov)

Lokalita Podháj / stručný opis lokality a jej potenciál:

Sídlisko Kráľová – Podháj je najjužnejšie položená sídlisková štruktúra mesta Banská Bystrica. Pôvodne samostatná obec Radvaň - Kráľová, sa stala v roku 1966 súčasťou Banskej Bystrice. Celé vymedzené územie má asi 11,2 ha a nachádza sa medzi rušnou Sládkovičovou ulicou a tichšou ulicou Podháj. V priestore sa nachádzajú predovšetkým bodové a doskové bytové domy, parkovacie plochy (samostatné menšie parkoviská, parkovanie pozdĺž obslužných a prístupových ciest) chodníky – hlavné pešie trasy, stretávacie priestory, chodníky, vzrastlá a krovitá zeleň. Chodníky sú aj v „parkovom“ prevedení, mnohé pešie trasy sú vychodené cez trávniky. Územie dopĺňajú objekty vybavenosti na severnom okraji. Terén je pomerne rovinatý, v západnej časti je v sklone na východ. Vstupy do bytových domov obyvatelia upravujú. Jadrom spoločného priestoru „vnútrobloku“ je spevnená hracia plocha, väčšina priestoru je nečlenená a zatravnená. V severnej časti sa pri vstupe do zeleného koridoru nachádza drevená socha „Kráľ Kráľovej“. V lokalite sa nachádza niekoľko plôch s novovysadenými rastlinami – tráv a kvetín, krovitej a aj stromovej zelene.

Špecifikom lokality je pomerne samostatné ucelené prostredie s redukovanými pešími väzbami na okolie (rodinné domy, športová plocha mestského významu, dopravná tepna). Pozdĺžny tvar lokality ponúka možnosť viesť uprostred vychádzkový/ rekreačný chodník, ktorý by prepojil viaceré mikropriestory/ zóny vo vnútri celého vnútrobloku.

Lokalita Podháj / lokalitný program:

Lokalitný program je výsledkom participatívneho procesu plánovania verejného priestoru sídliska Podháj. Predstavuje zhrnutie podnetov a požiadaviek miestnych obyvateľov z dvoch kôl verejných diskusií vo forme grafickej schémy na mapovom podklade s textovým vyhodnotením, ktoré sú súčasťou tohto dokumentu. Takto pripravený dokument bude podkladom pre ďalšiu projektovú prípravu.

zelené prvky – rieši architekt

[illegible]

Požiadavky na projektanta:

(základnou podmienkou je krajinný architekt v projekčnom tíme; projekt bude vo fáze štúdie odprezentovaný verejnosti)

1. Analýza, návrh na doplnenie a rekonštrukcia chodníkov (peší, cyklista, korčuliar)
 - vytvoriť stredom vnútrobloku **korzo** ako os s alejou stromov, na ktorú sa budú napájať rôzne aktivity; prírodný povrch
 - navrhnúť doplnenie chodníka sprístupňujúceho obchod Fresh
 - overiť možnosť vytvorenia trasy na bicyklovanie (korčuľovanie) – napr. popri korze?
 - navrhnúť úpravu vchodov do bytových domov tak, aby sa zamedzilo ich blokovaniu parkovaním
 - doplniť spojovací chodník od bytovky Podháj 43-49 k autobusovej zastávke
 - doplniť schody ku garážam (miesto v mape je možné doplniť ďalšími)
 - chodníky riešiť z priepustných materiálov
 - konkrétna šírka chodníkov a materiály budú dohodnuté v priebehu spracovania projektu, odporúčaná šírka chodníka je min. 1,2 m
 - koordinovať s existujúcimi projektami (cyklotrasa, bezbariérové ihrisko, polopodzemné kontajnery)
2. Analýza, doplnenie a zjednotenie navrhovaných a existujúcich prvkov mobiliáru (parkové lavičky, sedenie pre menšie skupinky vo svahu z prírodných materiálov na viacerých miestach, vonkajšie odpadkové koše, koše na psie exkrementy)
3. V strede lokality – na križení uvažovaného korza a priečnej prepojovacej cestnej komunikácie navrhnúť vodný prvok (napríklad fontánu), navrhnúť aj ďalšie menšie vodné prvky
4. Komplexne doplniť menšie priestory na stretávanie
5. Pri rodinnom dome Podháj 52 overiť prítomnosť potôčika a možnosti jeho využitia na napájanie vodného prvku
6. Overiť trativod „pri slivke“, kde údajne vyráža voda na povrch
7. Zvážiť možnosť využitia zelenej plochy na ubytovni na zadržiavanie dažďovej vody
8. Vytvoriť priestor pre psy na voľný výbeh a hru(nie ako venčovisko), priestorovo ho vymedziť; ideálne na južnom okraji za BD a pri garážach
9. Doplniť verejné osvetlenie celého priestoru
10. Navrhnúť rekonštrukciu detských ihrísk
11. Existujúce spevnené plochy na parkovanie riešiť zatrávňovacími panelmi
12. Navrhnúť umiestnenie búdok pre vtáky a netopiere
13. Vytypovať miesto pre dažďovú záhradu/ záhrady

Ďalšie výstupy a podnety budú „filtrované“ po konzultáciách s odborníkmi, s predmetnými odborníkmi MsÚ, s externými organizáciami a s vedením mesta. Po konzultácii budú podnety a možnosti ich realizácie uvedené v dokumente Lokálny program / časť Konzultácie, ktoré budú súhrnne poskytnuté spracovateľskému kolektívu resp. ako pomôcka do súťaže návrhov.

Strategické

1. Vytvorenie polopodzemných kontajnerov na odpad ako náhrada existujúcich stojísk nádob na odpady (*plán mesta*)
2. Navrhnuť rekonštrukciu existujúcich parkovísk na tzv. zelené parkoviská (*DSOD, dendrológ, parkovacia politika mesta*)
3. Vytypovať objekt/ priestor pre komunitné stretávanie (klub seniorov a pod.) (*mesto/ OR Podháj*)
4. Navrhnuť rekonštrukciu cestných komunikácií, spevniť krajnice ciest

Konzultačné

1. Preveriť možnosti revitalizácie drevenej sochy Kráľa Kráľovej (*autor*)
2. Overiť problematické potrubie a rozsahu vodnú plochu, ktorá vzniká po daždi pri obchode Fresh a navrhnuť stavebnotechnickú úpravu priestoru (*PS-UMK*)
3. Zvýšiť úroveň údržby a starostlivosti o zeleň: určiť vhodnú druhovú skladbu stromov (aj ovocných), nízkovzrastlej, krovitej a okrasnej zelene; navrhnuť nahradenie alergizujúcich druhov stromov (brezy, vrbu) inými druhmi
4. Zabezpečiť nádoby na psie exkrementy a kontajnery na starý textil (*PS-OU*)
5. Zabezpečiť pravidelný odvoz komunálneho odpadu (*PS-OU*)
6. Overiť možnosti menších úprav zelene: odstrániť kríky z križovatky, opíliť spodné konáre stromov kvôli tieneniu a zvyšovaniu vlhkosti fasád, odstrániť živý plot na križovatke pri obchode na severe, prerezávať a redukovať koruny stromov, pravidelne kosiť, vypíliť slivku pri chodníku, vypíliť strom pri BD Podháj 39 (bráni osvetleniu), vypíliť vrbu pri plynovom potrubí, ošetriť a upraviť dlhú líniu živého plotu a hustej zelene popri Sládkovičovej ulici (*ZAaRES, dendrológ*)
7. V spolupráci s miestnym ornitológom navrhnuť umiestnenie búdok pre netopiere, dážďovníky, belorítky a drobné spevavce (*krajinný ekológ/ ornitológ*)